

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
ภายใต้หลักธรรมาภิบาล*

Performance of Officers the Litigation Division 4 Anti-Money Laundering Office Under
Good Governance

ธีรภัทร์ แย้มกรานต์**

Teerapat Yamkran

6514830068@rumail.ru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สังกัดกองคดี 4 (2) ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ภายใต้หลักธรรมาภิบาล และ (3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 4 คน และข้อมูลจากแบบสอบถามพนักงานเจ้าหน้าที่ 16 คน ผลการวิจัยพบว่ากองคดี 4 มีการนำหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1.หลักนิติธรรม 2.หลักคุณธรรม 3.หลักความโปร่งใส 4.หลักการมีส่วนร่วม 5.หลักสำนึกรับผิดชอบ และ 6.หลักความคุ้มค่า เมื่อนำมาใช้ประกอบกันย่อมมีประโยชน์ในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่มีปัญหาและอุปสรรค คือการขาดแคลนทรัพยากรบุคคล ปัญหาการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในองค์กรกับภาคประชาชน รวมถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในองค์กรเดียวกัน โครงสร้างระบบราชการที่มีสายการบังคับบัญชาที่มากเกินไปทำให้เกิดความล่าช้า ปัญหาการให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบบุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: หลักธรรมาภิบาล; เจ้าหน้าที่; ปฏิบัติงาน

Key words: Good Governance; Officers; Performance

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

**นักศึกษาลำดับปริญญาตรี สาขาวิชาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) เป็นหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรม เป็นส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง ปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระและเป็นกลาง ตามมาตรา 40 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะและให้ความเห็นแก่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง รวมทั้งการกำกับ ตรวจสอบ ดำเนินคดี และการดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, 2566) ทั้งนี้ตามระเบียบสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินว่าด้วยการบริหารราชการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2565 กองคดี 4 มีอำนาจหน้าที่ (1) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคดี สืบสวนและเก็บรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อดำเนินการกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด (2) ปฏิบัติการ สนับสนุน หรือประสานการปฏิบัติการ เพื่อสืบสวน ตรวจสอบ ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (3) คຸ້ມครองสิทธิผู้เสียหายในความผิดมูลฐาน การประสานติดตามพยาน การเก็บรักษาพยานหลักฐานหรือของกลางในคดี รวมทั้งการรับและส่งมอบทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (4) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

จากที่กล่าวข้างต้นการศึกษาจะทำให้ทราบถึงการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนปัญหาอุปสรรคข้อเสนอนแนะ เพื่อปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สังกัดกองคดี 4
2. เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ภายใต้อำนาจหลักธรรมาภิบาล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สังกัดกองคดี 4

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 4 คน ซึ่งเป็นผู้อำนวยการส่วนปฏิบัติการ ที่มีหน้าที่กำกับดูแลผู้ปฏิบัติหน้าที่สืบสวนสอบสวนคดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน มีหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนเกี่ยวกับคดีที่เป็นความผิดมูลฐานต่าง ๆ จำนวน 16 คน

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

หลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางหนึ่งของการบริหารจัดการภาครัฐได้ถูกนำมาใช้ ในการพัฒนา และแนวทางในการบริหาร เป็นการจัดการองค์กรให้ทุกคนมีส่วนร่วมมีความเสมอภาค มีความเท่าเทียม มีความยุติธรรม มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรม และจริยธรรม มีจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีการบังคับใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นความสำคัญของการปฏิบัติงานทั้งระดับบุคคลและองค์การตระหนักถึงความคุ้มค่า เพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ (เทียมจิต จันทรวงศ์, อ้างถึงใน ชนิษฐา ศรีปิ่นแก้ว, 2560) การมีธรรมาภิบาลเป็นการใช้อำนาจในการบริหารจัดการ จัดสรรทรัพยากร และกำกับดูแลที่เป็นไปด้วยความถูกต้องสำหรับรับผิดชอบ สุจริต เทียงธรรม โปร่งใส รวมถึงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงโดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ก่อให้เกิดความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดความคุ้มค่าในการทำงาน(ถวิลวดี บุรีกุล, 2561) ประกอบด้วย 6 หลักดังต่อไปนี้ (ธนาคารโลก World Bank, อ้างถึงในอัมพร ช่างลักษณ์, 2561; Smith, อ้างถึงในถวิลวดี บุรีกุล, 2561; Callahan อ้างถึงในพัชรี สิโรรส, 2561; บรรเจติ สิงคะเนติ, 2561; และมานวิภา อิทธิทัต, 2561)

1.หลักนิติธรรม แบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ หลักนิติธรรมโดยเคร่งครัด เป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมาย ที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ กระบวนการยุติธรรม หรือการกระทำใดๆ จะต้องไม่ฝ่าฝืน ขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรมไม่ได้ หากฝ่าฝืน ขัดหรือแย้งต่อหลักนิติธรรมย่อมไม่มีผลใช้บังคับ ส่วนนิติธรรมโดยทั่วไป เป็นกระบวนการยุติธรรม หรือขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม ได้แก่ ความชัดเจนของกฎหมาย กฎหมายต้องไม่ขัดแย้งกันเอง กฎหมายต้องมีความทันสมัย กฎหมายที่ดีต้องมีการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การดำเนินกระบวนการยุติธรรมต้องไม่มีความล่าช้า เปิดโอกาสประชาชนสามารถเข้าถึงได้

2.หลักคุณธรรม เกี่ยวกับคุณงามความดีทางความประพฤติและจิตใจ และเป็นคุณความดีที่สอดคล้องตามมาตรฐานความถูกต้องรวมถึงจริยธรรม ศีลธรรม จรรยาบรรณ ความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีความรับผิดชอบ รวมถึงธรรมาภิบาล

3.หลักการความโปร่งใส คือ กระบวนการหรือการปฏิบัติที่เกิดจากหน่วยงานภาครัฐ จะต้องเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทั่วไปทราบไม่ว่ากระบวนการดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจหรือไม่ ข้อมูลที่หน่วยงานรัฐเปิดเผยออกมาต้องมีความน่าเชื่อถือและทันสมัยการันตี ทำให้ประชาชนสามารถรับรู้สถานะ และความเป็นไปของหน่วยงานทั้งยังเป็นการควบคุมหน่วยงานให้ดำเนินการเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมมากที่สุด

4.หลักการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้เสียได้มีโอกาสแสดงทัศนะและเข้าร่วมในกิจการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมถึงมีการนำความคิดเห็นดังกล่าวไปประกอบการพิจารณากำหนดนโยบายและการตัดสินใจของรัฐ

5.หลักสำนึกรับผิดชอบ คือ หมายถึง การที่ผู้อยู่ในตำแหน่งมีอำนาจหน้าที่จะต้องมีความรับผิดชอบ ชี้แจงเหตุผลของกระทำจากการใช้อำนาจหน้าที่ ต่อผู้บังคับบัญชา ต่อเพื่อนร่วมงานในองค์กร หน่วยงานภายนอก และต่อภาคประชาชน

6.หลักความคุ้มค่า คือ การใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม (optimum) ความสามารถในการปฏิบัติงาน (performance) ของข้าราชการ และเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น (result orientation) โดยยึดหลักประสิทธิภาพ และหลักประสิทธิผล

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่หนึ่ง การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สังกัด กองคดี 4

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 สำนักงาน ปปง.ภายใต้หลักธรรมาภิบาล ไม่ว่าจะเป็นหลัก นิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า นั้น พบว่าเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ให้ความสำคัญต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้โดยเห็นว่ามีประโยชน์มาก ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากช่วยให้การทำงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบมีคุณธรรม จริยธรรม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและ เพิ่มประสิทธิผล โดยมีเกณฑ์ชี้วัดความคุ้มค่าเพื่อป้องกันการละเลยการปฏิบัติงานหรือการว่างงานแอบแฝง หรืออู่งานเกิดขึ้นในการทำงานเป็นอย่างดี รวมถึงประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ บางขั้นตอนได้ ทำให้เป็นองค์กรมีศักยภาพและมีประสิทธิภาพ จนทำให้เป็นที่ยอมรับต่อบุคคลภายนอก และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

ตาราง 1 แสดงการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของกองคดี 4

ระดับความคิดเห็น	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.หลักนิติธรรม	9 (56.25%)	5 (31.25%)	2 (12.50%)	-	-
2.หลักคุณธรรม	10 (62.50%)	6 (37.50%)	-	-	-
3.หลักการความโปร่งใส	4 (25.00%)	8 (50.00%)	4 (25.00%)	-	-
4.หลักการมีส่วนร่วม	-	-	8 (50.00%)	8 (50.00%)	-
5.หลักสำนึกรับผิดชอบ	-	-	5 (31.25%)	11 (68.75%)	-
6.หลักความคุ้มค่า	-	4 (25.00%)	6 (37.50%)	6 (37.50%)	-
รวม	23 (23.96%)	23 (23.96%)	25 (26.04%)	25 (26.04%)	-

ที่มา : จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

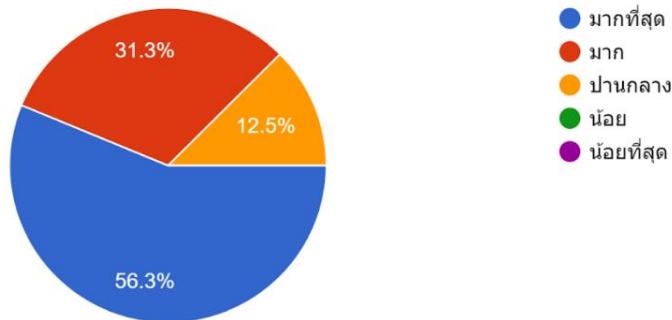
เมื่อพิจารณาผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ภายใต้หลักธรรมาภิบาล จะเห็นได้ว่า เมื่อได้นำหลักธรรมาภิบาล ที่มีอยู่ 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า เมื่อนำมาใช้ประกอบกันย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ในภาพรวมเป็นการจัดการบริหารงานให้ได้ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ภายใต้หลักกฎหมาย

มีความเป็นธรรม ยึดหลักคุณธรรม โปร่งใส ซื่อสัตย์ สุจริต มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน และตรวจสอบการดำเนินการได้ซึ่งแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ซึ่งจากข้อมูลสถิติ คดีในปี พ.ศ.2563 - มกราคม 2567 มีผลการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สิน เป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดที่ทางสำนักงาน ปปง.กำหนดไว้ ส่งผลต่อการตรวจจับจรรยาบรรณที่เกี่ยวกับความผิดฐานฟอกเงิน ซึ่งเป็นภัยอันตรายรวมถึงเป็นภัยคุกคามต่อประชาชน ทั้งนี้ ในคดีที่ไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับการกระทำ ความผิดเจ้าหน้าที่กองคดี 4 จะมีความเห็นเสนอคณะกรรมการกัลนกรองเพื่อยุติเรื่อง หรือไม่ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินดังกล่าว อันเป็นการใช้หลักนิติธรรม คุณธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ซึ่งตั้งอยู่บนผลประโยชน์ของภาครัฐและประชาชนประกอบกัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในกองคดี 4 สำนักงาน ปปง. นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ การจัดสรรทรัพยากร และการกำกับดูแลให้เป็นที่ไปด้วยความถูกต้อง สำเนิรับผิดชอบ สุจริต เทียงธรรม โปร่งใส ด้วยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริง โดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรม และจริยธรรม ก่อให้เกิดความเป็นธรรม มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และก่อให้เกิดความคุ้มค่าในการทำงาน

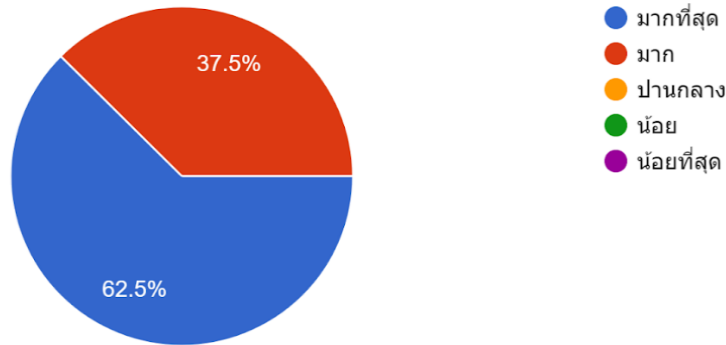
แผนภาพ 1 แสดงการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของกองคดี 4

หลักนิติธรรม

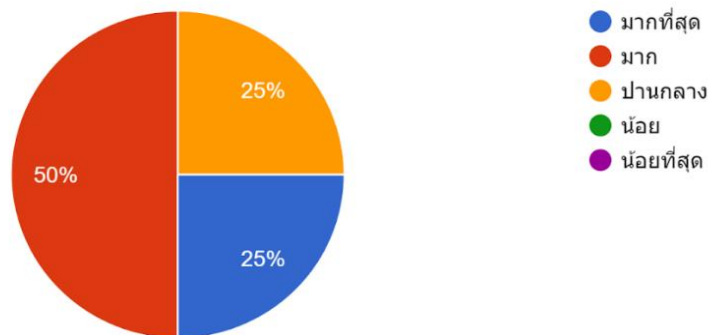
เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการยึดหลักนิติธรรมระดับปานกลางถึงมากที่สุด จะเห็นว่าหลักนิติธรรมเป็นหลักพื้นฐานแห่งกฎหมายที่ผู้ใดจะล่วงละเมิดไม่ได้ หากกระบวนการทำงานของเจ้าหน้าที่สังกัดกองคดี 4 ล่วงละเมิด การกระทำนั้นย่อมไม่มีผลบังคับ ดังนั้น เจ้าหน้าที่กองคดี 4 ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายฟอกเงินไม่ว่าจะเป็นตรวจสอบ ดำเนินคดี และการดำเนินการที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจึงต้องมีการดำเนินการภายใต้พื้นฐานของกฎหมาย ระเบียบอย่างเคร่งครัด แต่ในอีกด้านหนึ่ง การยึดกฎเกณฑ์ที่มากเกินไป มีการแสดงความคิดเห็นว่าหากยึดมั่นในขั้นต้น กฎ ระเบียบมากเกินไปก็จะทำให้เกิดความล่าช้าในกระบวนการดำเนินงาน

หลักคุณธรรม

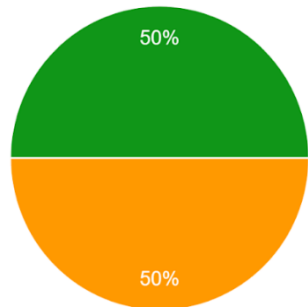
เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการยึดหลักคุณธรรมในระดับมากถึงมากที่สุด เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 จะอยู่ภายใต้หลักกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ให้เป็นไปตามมาตรฐานความถูกต้อง รวมไปถึงจริยธรรม จรรยาบรรณ รวมถึงหลักธรรมาภิบาล และแม้คดีบางกรณีต้องมีผู้เสียหายเข้ามาเกี่ยวข้องในฐานะผู้เสียหายก็จะได้รับการคุ้มครองสิทธิเกี่ยวกับการได้รับการชดเชยทรัพย์สินอย่างเท่าเทียมกัน

หลักความโปร่งใส

เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการยึดหลักความโปร่งใสในระดับปานกลางถึงมากที่สุด เพราะเหตุว่าเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ได้ยึดถือความโปร่งใสในการดำเนินการ อาทิ กรณีมีการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน และคณะกรรมการธุรกรรมมีความเห็นเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ก็จะมีการแจ้งคำสั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินไปยังผู้เกี่ยวข้องเพื่อทำการโต้แย้งหรือคัดค้านการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ได้ ตามพ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อีกทั้งในกระบวนการต่างๆ เพื่อเป็นการแสดงถึงกระบวนการหรือขั้นตอนที่ต้องมีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องทราบ รวมถึงมีกลไกการตรวจสอบ ตามสายงานการบังคับบัญชา ตามลำดับชั้น เพื่อให้การปฏิบัติงาน เป็นไประเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตามลักษณะของโครงสร้างสำนักงาน ปปง.ที่เป็นโครงสร้างแบบระบบราชการ

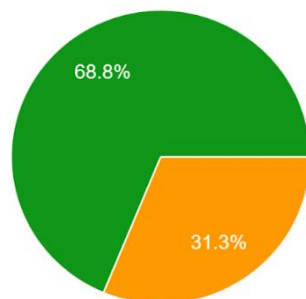
หลักการมีส่วนร่วม

- จัดทำแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานเจ้าหน้าที่มากที่สุด
- จัดทำแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานเจ้าหน้าที่มาก
- จัดทำแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานเจ้าหน้าที่ปานกลาง
- จัดทำแผนโดยเน้นการมีส่วนร่วมของพนักงานเจ้าหน้าที่น้อยหรือไม่มี

เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการพิจารณาหลักความมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เนื่องจากการปฏิบัติงานมีข้อจำกัดในการรับรู้ขั้นตอนการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการเป็นความลับ ประกอบกับรูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนนั้น จะเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียวเท่านั้น ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการสืบสวนสอบสวนจึงไม่ปรากฏชัดเจนเนื่องมาจากบทบาทในการปฏิบัติงาน อีกทั้ง ในกรณีที่มีคดีมูลฐานที่ประชาชนเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา จะมีการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย จากการสอบถามผู้เสียหายบางส่วนไม่ทราบว่าจะยื่นคำร้องคุ้มครองสิทธิภายในกำหนด เวลา 90 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทำให้มายื่นคำร้องเกินกำหนดระยะเวลา (กรณีที่คดีมีผู้เสียหาย) แสดงให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน และการประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้มากยิ่งขึ้น โดยการนำหลักการมีส่วนร่วมมาใช้ เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และภาคประชาชน

หลักสำนึกรับผิดชอบ

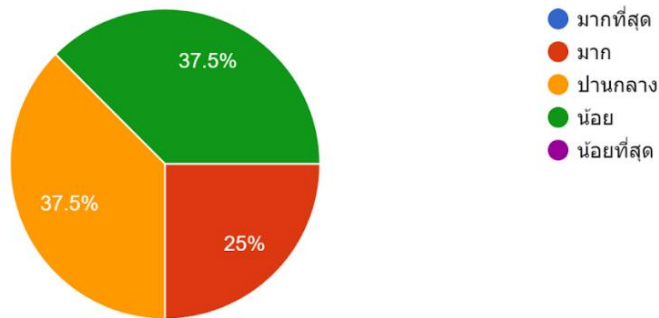

- มากที่สุด
- มาก
- ปานกลาง
- น้อย
- น้อยที่สุด

เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการพิจารณาหลักความรับผิดชอบในระดับน้อยถึงปานกลาง เนื่องจากปริมาณงานมากและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีไม่เพียงพอ ประกอบกับขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินมีหลายขั้นตอน รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนนั้น จะเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน เช่น ในกรณีที่พยานหลักฐานในการดำเนินคดีไม่พอก็จะเสนอความเห็นยุติเรื่องหรือไม่ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือในกรณีที่คดีมีพยานหลักฐานว่าทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จะมีความเห็นให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน ในกรณีทรัพย์สินดังกล่าว

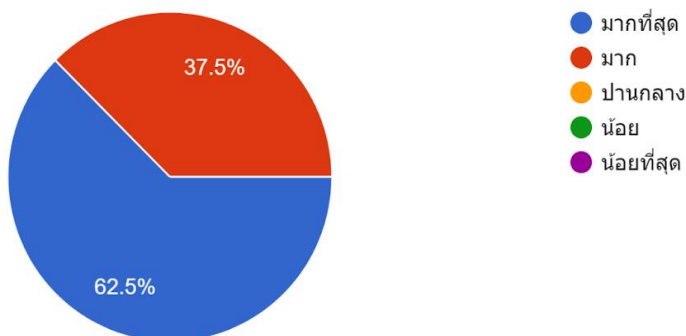
มีพื้นฐานมาจากการกระทำความผิดมูลฐานที่ประชาชนเป็นผู้เสียหาย ก็จะมีประกาศสำนักงาน ป.ป.ง. ให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอคุ้มครองสิทธิจากการกระทำความผิดมูลฐาน เป็นการรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบให้เสร็จสิ้น ดังนั้น จะเห็นได้ว่าขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินมีหลายขั้นตอน รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่จะเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียวเท่านั้น ซึ่งภาระงานที่มีมากกว่าบุคลากร ทำให้ไม่ต้องการทำงานนอกเหนือความรับผิดชอบ และอาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

หลักความคุ้มค่า

เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการยึดหลักความคุ้มค่าในระดับน้อยถึงมาก เพราะเหตุว่าเจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการปฏิบัติงานโดยยึดหลักความคุ้มค่าใช้ทรัพยากรที่มีอย่างเหมาะสม เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพสูงสุด และเกิดประสิทธิผลต่อการอำนวยความสะดวก อำนวย การเดินทางไปราชการต่างจังหวัดเพื่อทำการสืบสวน สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเจ้าหน้าที่จะมีการนำคดีจำนวนหลาย ๆ คดีไปพร้อมกันเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้งบประมาณเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้มากที่สุด ซึ่งเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ได้รับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเหมาะสม และได้ดำเนินการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ภาพรวม

เจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีความคิดเห็นว่ามีประโยชน์มากถึงมากที่สุด เนื่องจากเจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการยึดหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากประโยชน์ของหลักธรรมาภิบาล ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารและปฏิบัติงานช่วยลดปัญหาเรื่องการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ยึดหลักการดำเนินการที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ทำงานให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ภายใต้กรอบกฎหมาย โปร่งใสและตรวจสอบได้ เป็นการทำให้องค์กรมีศักยภาพและมีประสิทธิภาพ จนทำให้เป็นที่ยอมรับต่อบุคคลภายในและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่สอง ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ภายใต้หลักธรรมาภิบาล กองคดี 4 สำนักงาน ปปง. มีการดำเนินการโดยให้ความสำคัญต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ เนื่องจากช่วยให้การทำงานตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผล โดยมีเกณฑ์ชี้วัดความคุ้มค่า เพื่อป้องกันการละเลยการปฏิบัติงาน รวมถึงประชาชนสามารถตรวจสอบ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่บางชั้นตอนได้ ทำให้เป็นองค์กรมีศักยภาพและมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณา ข้อมูลสถิติคดีที่ส่งมายังกองคดี 4 ในส่วนผลการดำเนินการเกี่ยวกับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สิน จะเห็นว่า ตั้งแต่ ปี 2564 จนถึงปัจจุบัน มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มขึ้นย่อมแสดงถึงผลการปฏิบัติงาน ในการตรวจจับจรรยาบรรณที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐานการฟอกเงิน ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปราม การฟอกเงิน พ.ศ.2542 ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

ตาราง 2 ข้อมูลสถิติคดีที่ส่งมายังกองคดี 4 ตั้งแต่ปี 2563 จนถึงปัจจุบัน (มกราคม 2567)

ข้อมูลสถิติ (จำนวนคดี/ร้อยละ)/ ปี พ.ศ.	2563	2564	2565	2566	2567
1.คดีที่ส่งมายังกองคดี 4	98 (52.69 %)	58 (23.77%)	128 (42.67%)	92 (37.40%)	6 (42.86%)
2.คดีที่ไม่ดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือ ยุดีเรื่อง	62 (33.33%)	165 (67.62%)	142 (47.33)	124 (51.41%)	3 (21.43%)
3.คดีที่ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน	26 (13.98%)	21 (8.61%)	30 (10.00%)	30 (12.20%)	5 (35.71%)
รวม	186 (100%)	244 (100%)	300 (100%)	246 (100%)	14 (100%)

ที่มา : สถิติข้อมูลคดีจากกองคดี 4

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่กองคดี 4

ในด้านหลักนิติธรรม กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การประชาสัมพันธ์ ข่าวสารที่ล่าช้าอาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน

ด้านหลักคุณธรรม กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา การจัดการอบรม เพื่อให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายที่มีการปรับปรุงใหม่ล่าช้าจึงอาจทำให้เกิดปัญหา ในการปฏิบัติงาน

ด้านหลักความโปร่งใส ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลในการปฏิบัติงานได้โดยตรง เนื่องจาก การปฏิบัติงานมีข้อจำกัดในการรับรู้ขั้นตอนการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรมที่จะต้องดำเนินการเป็นความลับ ทำให้เมื่อประชาชนเกิดข้อสงสัยไม่สามารถสอบถามได้ทันที

ด้านหลักมีส่วนร่วม การปฏิบัติงานมีข้อจำกัดในการรับรู้ขั้นตอนการดำเนินการในกระบวนการยุติธรรม ที่จะต้องดำเนินการเป็นความลับ ประกอบกับ รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนนั้น

จะเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียวเท่านั้น ดังนั้น การมีส่วนร่วมในการสืบสวนสอบสวนจึงไม่ปรากฏ

ด้านหลักสำนักรับผิดชอบ ปริมาณงานมากและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีไม่เพียงพอ ประกอบกับ ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินมีหลายขั้นตอน รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนนั้น จะเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียวเท่านั้น จึงอาจส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ไม่ต้องการปฏิบัติงานนอกเหนืองานของตนเอง

ด้านหลักความคุ้มค่า ปริมาณงานมากและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีไม่เพียงพอ ประกอบกับ ขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการยึดและอายัดทรัพย์สินมีหลายขั้นตอน รูปแบบการปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนเป็นการดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียว และเจ้าหน้าที่ไม่ต้องการปฏิบัติงานนอกเหนืองานของตนเอง ดังนั้น การปฏิบัติงานในด้านผลสัมฤทธิ์อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ตาราง 3 แสดงปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานของกองคดี 4

ปัญหาและอุปสรรค	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
1.หลักนิติธรรม	-	-	2 (10.00%)	5 (25.00%)	13 (65.00%)
ปัญหาและอุปสรรค : กฎหมาย และระเบียบมีการพัฒนาตลอดเวลา การประชาสัมพันธ์ที่ล่าช้าอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน					
2.หลักคุณธรรม	-	-	-	6 (30.00%)	14 (70.00%)
ปัญหาและอุปสรรค : กฎหมาย และระเบียบมีการพัฒนาตลอดเวลา การจัดการอบรมและสร้างความเข้าใจที่ล่าช้าอาจเกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน					
3.หลักการความโปร่งใส	-	-	4 (20.00%)	8 (40.00%)	8 (40.00%)
ปัญหาและอุปสรรค : การปฏิบัติงานมีข้อจำกัดที่จะต้องดำเนินการเป็นความลับ ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยตรง					
4.หลักการมีส่วนร่วม	-	9 (45.00%)	8 (40.00%)	-	3 (15.00%)
ปัญหาและอุปสรรค : การปฏิบัติงานมีข้อจำกัดที่จะต้องดำเนินการเป็นความลับ การปฏิบัติหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนโดยเจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของสำนวนเพียงคนเดียว					
5.หลักสำนึก รับผิดชอบ	-	11 (55.00%)	5 (25.00%)	-	4 (20.00%)
ปัญหาและอุปสรรค : ปริมาณงานมากและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีไม่เพียงพอ ขั้นตอนในการดำเนินการมีหลายขั้นตอน เจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องการปฏิบัติงานนอกเหนืองานของตนเอง					

ตาราง 3. (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)
6.หลักความ คุ้มค่า	-	6 (30.00%)	6 (30.00%)	4 (20.00%)	4 (20.00%)
ปัญหาและอุปสรรค : ปริมาณงานมากและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่จึงไม่ต้องการ ปฏิบัติงานนอกเหนืองานของตนเอง ผลสัมฤทธิ์อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้					
รวม	-	26 (21.67%)	25 (20.83%)	23 (19.17%)	46 (38.33%)

ที่มา : จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นอกจากนี้ยังมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย

1. ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนทรัพยากรบุคคล เนื่องจากเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในงานคดีมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณคดีที่มีจำนวนมากและมีความซับซ้อน ส่งผลต่อความคุ้มค่าในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล กล่าวคือ ในแง่ประสิทธิภาพ การมีบุคลากรไม่เพียงพอทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินคดีทำให้การยึดและอายัดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดช้าลง การได้รับความคุ้มครองสิทธิจากการเป็นผู้เสียหายก็ทำให้เกิดความล่าช้า ในแง่ประสิทธิผล ส่งผลให้การดำเนินการไม่บรรลุตามที่สำนักงาน ป.ง.ตั้งไว้

2. ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในองค์กรกับภาคประชาชนรวมถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในองค์กรเดียวกัน เป็นเพราะการดำเนินการทางด้านกฎหมายบางขั้นตอนจะต้องมีการดำเนินการเป็นความลับไม่ได้ให้สิทธิในการรับฟังหรือการมีส่วนร่วมจากประชาชน ทำให้สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลต้องถูกจำกัดสิทธิ ทำให้สิทธิการเข้าถึงข้อมูลก็จะล่าช้าออกไป แม้กรณีที่มีคดีมูลฐานที่ประชาชนเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา จะมีการคุ้มครองสิทธิผู้เสียหาย “ตามมาตรา 49/1 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 6) พ.ศ.2565” ซึ่งจากข้อมูลการที่ได้จากการให้สัมภาษณ์ ได้แสดงความคิดเห็นว่า “ผู้เสียหายบางส่วนไม่ทราบว่าต้องยื่นคำร้องคุ้มครองสิทธิภายในกำหนด เวลา 90 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทำให้มายื่นคำร้องเกินกำหนดระยะเวลา(กรณีที่มีผู้เสียหาย)” แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกระบวนการดังกล่าวที่จะต้องรับรู้ หรือรับทราบข้อมูลดังกล่าว รวมถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในหน่วยงานเดียวกันที่ขาดการสื่อสารทำให้เกิดปัญหาทางด้านการประชาสัมพันธ์ การให้ความรู้ในการปฏิบัติงาน เป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่บางคนไม่ทราบถึงกฎหมาย ระเบียบการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงใหม่ อันส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐแนวใหม่ (New Public Management) นำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการโดยการนำเอาแนวทางหรือวิธีการบริหารงานของภาคเอกชนมาปรับใช้กับการบริหารงานภาครัฐ เป็นบริหารงานแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ การบริหารงานแบบมีอาชีพ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า

สอดคล้องกับหลักการมาภิบาลในเรื่องหลักความคุ้มค่า และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 ในหลักความมีส่วนร่วมให้รวมถึงการมีส่วนร่วมของคนในหน่วยงาน

3.ปัญหาโครงสร้างระบบราชการที่มีสายการบังคับบัญชาที่มากเกินไป ทำให้มีการใช้หลักนิติธรรมที่มากเกินไปจนเกิดความจำเป็น โดยให้ความสำคัญกับกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผนงานจนทำให้การปฏิบัติงานเกิดความล่าช้า ส่งผลต่อการอำนวยความสะดวกในภาพรวม เป็นผลจากแนวคิดเกี่ยวกับระบบราชการหรือ “Bureaucracy” โดยมีลักษณะโครงสร้างรูปแบบขององค์การที่เน้นย้ำเรื่องการจัดสายการบังคับบัญชาตามลำดับชั้น การสั่งงาน และการดำเนินงานอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร

4. ปัญหาการให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ เนื่องจากปัญหาบุคลากรที่มีไม่เพียงพอต่อปริมาณงาน ประกอบกับสำนวนคดีจะอยู่ในความรับผิดชอบของบุคคลเพียงคนเดียวยอมทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ส่งผลต่อประสิทธิผลหรือผลสัมฤทธิ์ของงานน้อยลงเช่นกัน

5. ปัญหาบุคลากรบางคนยังขาดความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน เนื่องจากการปฏิบัติงานภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน

1. กองคดี 4 ควรมีการสำรวจความต้องการบุคลากรในหน่วยงานว่ามีความต้องการบุคลากรในด้านใดเพื่อจะได้จัดสรรบุคคลให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับ โดยจัดทำบันทึกขอกำลังพล ไปยังสำนักงาน ปปง. เพื่อพิจารณาสรรหาและคัดเลือกบุคลากร เพิ่มเติม ตามหลักคุณธรรมที่ยึดหลักความรู้ความสามารถในการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับตำแหน่งมากที่สุด

2. ควรนำหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นหนักเรื่องการนำหลักคุณธรรมและจริยธรรม มาใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการอบรม เรียนรู้อันให้สามารถมีความรู้เพิ่ม ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน รวมถึงการปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ไม่ว่าจะเป็นการจัดอบรมหรือการสัมมนาให้เข้าใจถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมภาคประชาชน หรือบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการบูรณาการในภารกิจต่างๆ ร่วมกัน

3. ควรมีการจัดทำคู่มือ ที่เกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆ อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้ที่ปฏิบัติงานมีความรอบรู้ในการปฏิบัติงาน และสามารถดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

4. มีการแลกเปลี่ยนทัศนคติในที่ทำงานโดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรและสำนักรับผิดชอบของคนในองค์กรให้มากขึ้นตามแนวทางการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ การคำนึงถึงหลักความคุ้มค่า

5. ควรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่เป็นต้นเหตุของการปฏิบัติที่ล่าช้ามีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายการดำเนินงานให้ชัดเจนเพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยยึดหลักกิจการบริหารบ้านเมืองที่ดี ที่เป็นหลักการตอบสนองการให้บริการที่คุณภาพสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กองคดี 4 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ภายใต้หลักธรรมาภิบาล มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงานทั้ง 6 ด้าน ประกอบกันย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติงานในภาพรวมเป็นการจัดการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่าในการทำงาน รวมถึงมีผลการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการศึกษาของชนิษฐา ศรีปิ่นแก้ว (2560) ที่พบว่าหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางหนึ่งของการบริหารจัดการภาครัฐ ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาและแนวทางในการบริหาร เป็นการจัดการองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นความสำคัญของการปฏิบัติงานทั้งระดับบุคคลและองค์กร รวมถึงตระหนักถึงความคุ้มค่าเพื่อให้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.ผลการปฏิบัติงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเจ้าหน้าที่กองคดี 4 ให้ความสำคัญต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้เนื่องจากช่วยให้การทำงานตามกฎหมาย ระเบียบ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เมื่อพิจารณาข้อมูลสถิติคดีที่ส่งมายังกองคดี 4 ในส่วนผลการดำเนินการเกี่ยวกับคดียึดหรืออายัดทรัพย์สิน จะเห็นว่าตั้งแต่ ปี 2564 จนถึงปัจจุบัน มีการดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มขึ้นย่อมแสดงถึงผลการปฏิบัติงานในการตรวจจับจรรยาบรรณที่เกี่ยวกับความผิดมูลฐานการฟอกเงินได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดการประยุกต์หลักความคุ้มค่าในสังคมไทยของมานวิภา อินทรทัต (2561) เกี่ยวกับหลักประสิทธิภาพ คือ การทำงานอย่างมีระบบ ทำให้เกิดผลผลิต และหลักประสิทธิผลเป็นการพิจารณาผลลัพธ์กับเป้าหมายที่ตั้งไว้

3.ปัญหาและอุปสรรคการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าเจ้าหน้าที่กองคดี 4 มีปัญหาและอุปสรรคในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักสำนึกรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนบุคลากร ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในองค์กรกับภาคประชาชนรวมถึงการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรในองค์กรเดียวกัน ปัญหาโครงสร้างระบบราชการที่สายการบังคับบัญชาที่มีมากเกินไป ปัญหาการให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ ปัญหาบุคลากรบางคนยังขาดความรู้ ความสามารถในการทำงาน โดยปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวสามารถนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้เพื่อแก้ไขและพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและบริหารจัดการ อาทิ ควรมีการสำรวจความต้องการบุคลากรในหน่วยงานว่ามีความต้องการบุคลากรในด้านใดเพื่อให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่ได้รับ ควรมีการนำหลักคุณธรรมมาใช้เพื่อส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรให้ได้รับการอบรม สอดคล้องกับแนวคิดหลักคุณธรรมในเรื่องความรู้ความสามารถของอัมพร ชำรงค์ลักษณ์ (2561) ซึ่งเป็นการนำความรู้ความสามารถเป็นหลักในการคัดเลือกผู้ที่มีความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับตำแหน่งให้มากที่สุด ควรมีการปลูกจิตสำนึกเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาล ควรมีการจัดทำคู่มือที่เกี่ยวกับขั้นตอนปฏิบัติงานต่างๆอย่างชัดเจน ควรมีการแลกเปลี่ยนทัศนคติในที่ทำงานโดยให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร ควรมีการลดขั้นตอนและกฎระเบียบที่มากจนเกินไป ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในกองคดี 4 สำนักงาน ปปง.

โดยนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ การจัดสรรทรัพยากร และการกำกับดูแล ให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง สำเนียงรับผิดชอบ สุจริต เทียงธรรม โปร่งใส ด้วยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย และผู้เกี่ยวข้องอย่างแท้จริงโดยยึดหลักนิติธรรม คุณธรรมและจริยธรรม ก่อให้เกิดความเป็นธรรม ก่อให้เกิด ความคุ้มค่าในการทำงานซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค เพื่อพัฒนาให้การปฏิบัติงานของกอง คดี 4 สำนักงาน ปปง. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและยั่งยืนอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพเชิงนโยบาย

1.สำนักงานกฤษฎีกา (สำนักงาน ก.พ.ร.) ควรให้ความช่วยเหลือ ให้ข้าราชการมีความพร้อม ในการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน โดยนำหลักการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ มาประยุกต์ใช้ ในเรื่องการสนับสนุนด้านบุคลากร

2.ควรมีการลดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มากจนเกินไปที่เป็นต้นเหตุของการปฏิบัติงานที่ล่าช้า โดยยึดหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1.ควรเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้กับข้าราชการในกองคดี 4 สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการทำงานโดยยึดหลัก คุณธรรม จริยธรรม โปร่งใส ภายใต้กรอบกฎหมาย และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีคุณค่า

2.ควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรมากขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ เสริมสร้างความสามัคคี พัฒนาและสร้างสรรค์ อันเป็นรากฐานในการปฏิบัติงานร่วมกัน เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด

เอกสารอ้างอิง

- ชนิษฐา ศรีปิ่นแก้ว. (2560). *การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลทั่วไป (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2561). *หลักธรรมาภิบาล จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย*. (บทที่ 1, 11-32), (บทที่ 4, 105-166). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2561). *หลักธรรมาภิบาล จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย*. (บทที่ 3, 81-104). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า.
- พัชรี สีโรรส. (2561). *หลักธรรมาภิบาล จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย*. (บทที่ 2, 33-80). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า.
- มานวิภา อินทรทัต. (2561). *หลักธรรมาภิบาล จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย*. (บทที่ 6, 277-320). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. (2566). *กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงาน ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.2565 และโครงสร้างหน่วยงาน*. ค้นเมื่อ 5 กุมภาพันธ์ 2567, จาก <https://www.amlo.go.th/index.php/th/about/2016-04-19-14-12-40/2016-04-19-14-19-30>
- อัมพร ชำรงลักษณะ. (2561). *หลักธรรมาภิบาล จากแนวคิดสู่การปฏิบัติในสังคมไทย*. (บทที่ 7, 321-404). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันพระปกเกล้า.